

HOCHSCHULE
FÜR ANGEWANDTE
WISSENSCHAFTEN · FH
MÜNCHEN

„Effecten van dans op lichamelijk, emotioneel, cognitief en sociaal niveau“

Prof. Dr. Andreas de Bruin

Overzicht voordracht

- **1. Dans en esthetiek**
- **2. Kenmerken**
- **3. Effecten**

Wat betekent esthetisch?

- Esthetiek in brede zin, als leer van de menselijke zintuigelijke waarneming (aïsthetike), waarmee alles bedoeld is, „wat onze zintuigen bezighoudt“.
- Esthetisch in nauwere zin als „heel bijzonder en waardevolles zinnelijken / sensueles“ m.b.t. „Volmaaktheid, bekoorlijkheid, harmonie..., de schoonheid van een object“.

Zintuigelijke waarneming

- Zien (visueel)
- Horen (auditief)
- Ruiken (olfactorisch)
- Smaak (gustatorisch)
- Tasten (haptisch)
- Evenwichtsorgaan (vestibulär)
Is nodig voor het vaststellen van de lichaamshouding en orientatie in de ruimte.
Evenwichtsorgaan = Vestibularorgaan, *Organon vestibulare*.

Symboliek van esthetische media

(Jäger, Jutta/Kuckhermann, Ralf (2004): Ästhetik und Soziale Arbeit. In: Jäger, Jutta/Kuckhermann, Ralf (Hrsg.): Ästhetische Praxis in der Sozialen Arbeit. Wahrnehmung, Gestaltung und Kommunikation, S. 16.)

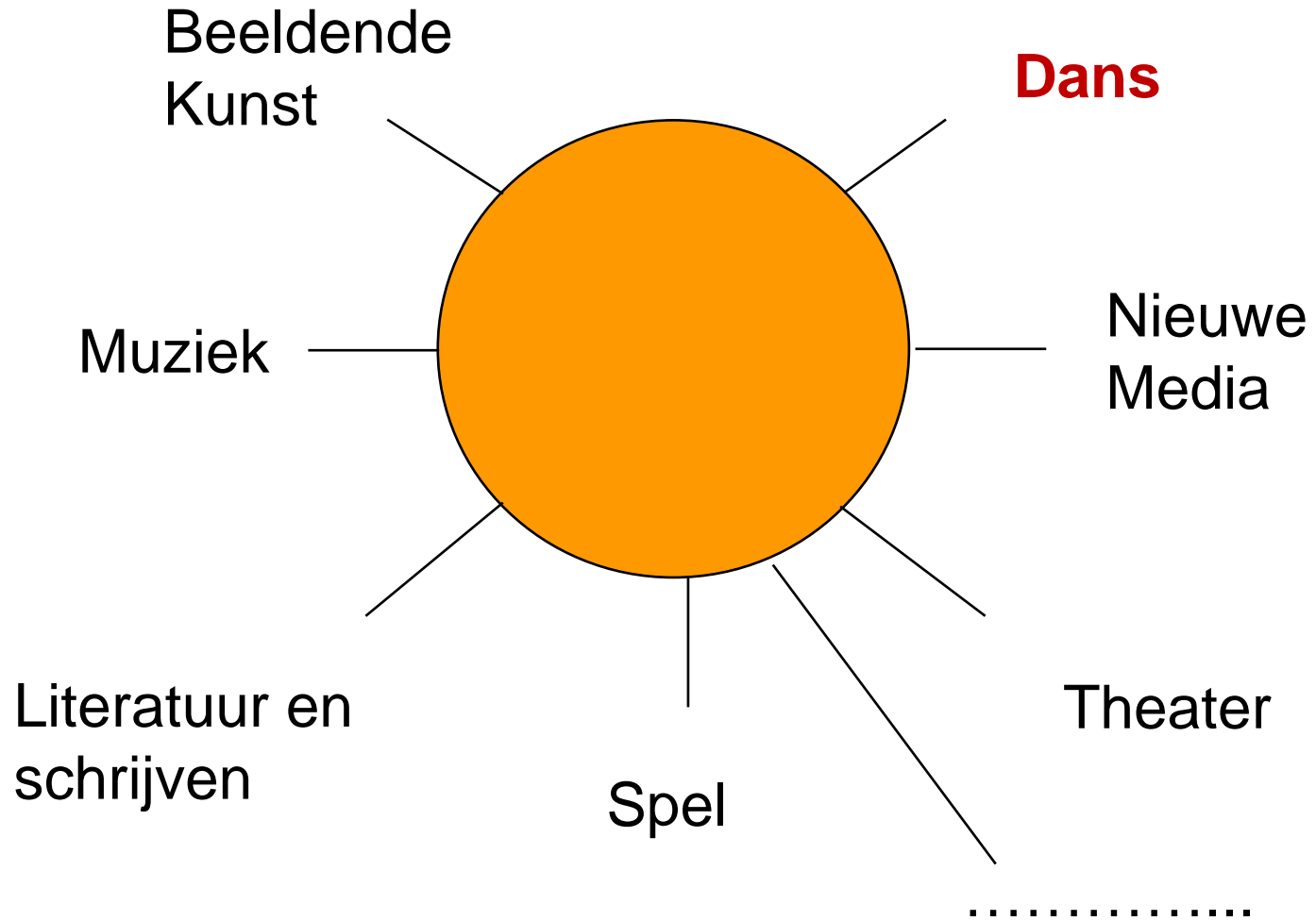
- Een esthetisch medium is een materielle informatiedrager; het heeft altijd twee aspecten:
 - - materiaal
 - - symboliek

Overzicht voordracht

- **1. Dans en esthetiek**
- **2. Kenmerken**
- **3. Effecten**

Kenmerken van esthetische media

Nodige Hardware voor productie, verspreiding en receptie (lichaamseigene media of ook het gebruiken van techniek...)	Afloopstructuur statisch (b.v. Kunstwerk), dynamisch (b.v. Film);
Zintuigelijke moduliteiten (b.v. auditief, visueel)	doel en opzet, (b.v. amusement, beiderend)
Manieren van codering (beweging - mimik und gestik, gesproken woorden of schrift, beeld of tekst en anderen tekensystemen)	Productie-, receptie- en verspreidingsvoorwaarden
vertoningsvormen (b.v. genres, stijlen...) en vormgevingstechnieken (b.v. luidsterkte, klank, effecten, montage, kleuren)	

In: Hoffmann, B. (2004). „Medium, Medien der Kommunikation“, in: Hoffmann, B./ Martini, H./ Martini U. / Rebel, G./Wickel, H.H. / Wilhelm, E., *Gestaltungspädagogik in der Sozialen Arbeit*, S.110-111.

Criteria voor de keuze van een dansrichting:

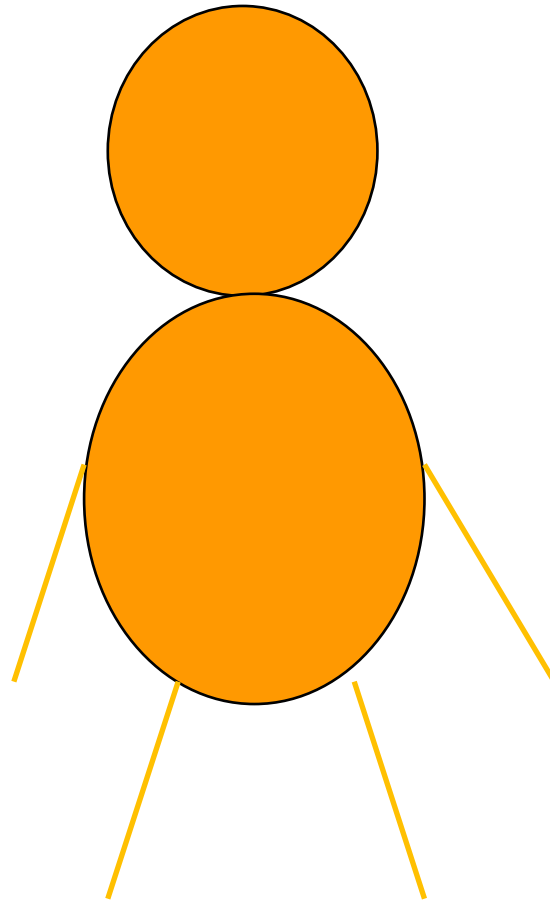
- Lichaamsinzet
- Gebruik maken van ruimte
- Bewegingskwaliteiten
- Thematisering in een dansrichting
- Methodes: imiteren en improviseren

Overzicht voordracht

- **1. Dans en esthetiek**
- **2. Kenmerken**
- **3. Effecten**

cognitief

emotioneel

lichamelijk

	Niveaus	Effecten (Dans)
1	Lichamelijk	• Lichamelijke waarneming • Lichamelijke gezondheid • Bewegingsrepertoire • Leren door beweging

Tabel 2: Effecten van dans op lichamelijk niveau (vgl. Otto Kruse 1997, de Bruin 2008/2010).

Project „edudance (South Africa)“

Project „Bewegt Lernen“

- Universiteit en Hogeschool München
- Looptijd 2 jaar, begin April 2011
- Grundschule (lager onderwijs)
- Scholieren 7-10 jaar
- Hoofdthema „leren door beweging“:
 - Beweging onafhankelijk van exacte leerinhoud
 - Beweging gekoppeld aan leerinhoud
 - „eenvoudige“ inhouden
 - complexe processen

	Niveaus	Effecten (dans)
2	Emotioneel	• Toegang tot problematische gevoelens vinden • Bevorderen van spontaniteit en expressiviteit • Ontwikkelen van emotionele intelligentie • Vermeerdering welzijn / welbehagen

Tabel 3: Effecten van dans op emotioneel niveau (vgl. Otto Kruse 1997, de Bruin 2008/2010).

	Niveaus	Effecten (dans)
3	cognitief	• Mentale scripten (schemata) • Waarden en normen • Metafoor: kruispunt tussen beeld, taal en gevoel • Meditatie

Tabel 4: Effecten van dans op cognitief niveau (vgl. Otto Kruse 1997, de Bruin 2008/2010).

Project „Anna Tanzt – Anna wird alt“:

- jan-juli 2009, 5 maanden wekelijks, 1 maand dagelijks
- 80 scholieren, 13-15 jaar
- 15 beroepsscholieren, 16-17 jaar
- 35 senioren > 65 jaar
- Wetenschappers Universiteit en Hogeschool München
- Hoofdthema „Oud worden“

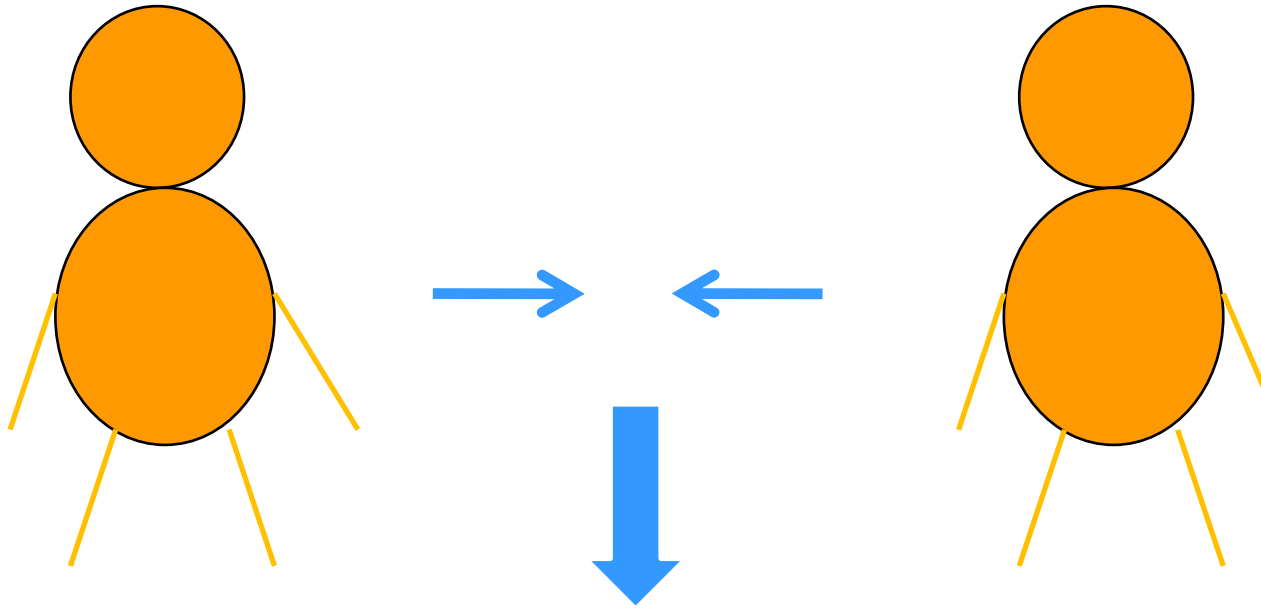
Project „Age in Motion“

- 20 projectdeelnemer > 65
- Sensomotoriek / zelfstandigheid / levenskwaliteit
 - bewegingsanalyse
 - functional-reach-test
 - Geh-test / Timed-up-and-go-Test / handkracht
 - Vragenlijst (o.a. geluk / Butan Studies / afweerkrachten, geheugen)
 - Reactie-test

cognitief – emotioneel - lichamelijk

cognitief – emotioneel - lichamelijk

Sociaal niveau

Project „Freudentanz“

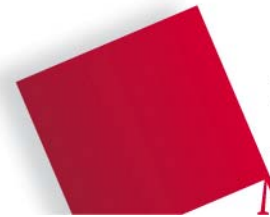

Dansproject – modulen

Modul 1: Informatie over dansproject en over dans als „medium“	Modul 2: Warming-up Fitness / Voeding	Modul 3: Bewegings- kwaliteiten
Modul 4: Choreografische elementen, themas	Modul 5: choreo- grafische uitwerking	Modul 6: Musikkeuze (evt. eigen composities)
Modul 7: Kleding, decor, Multimedia etc.	Modul 8: Voorstelling	Modul 9: Filmopnames, project- documentatie
Modul 10: Reflectie		

Tabel 1:
Dansproject - Modulen.

HOCHSCHULE
FÜR ANGEWANDTE
WISSENSCHAFTEN · FH
MÜNCHEN

Kontakt: Prof. Dr. Andreas de Bruin

www.andreasdebruin.de